

Ville Tavio ps

Talousarvioaloite turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan ehdotetun määrärahan vähentämisestä (-4 360 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallinto-oikeuksien toimintaan on vuodesta 2015 alkaen merkittävästi vaikuttanut turvapaikka-asioden määrän nopea kasvu. Turvapaikka-asioden määrän merkittävä kasvu heijastuu vastavasti myös muihin ulkomaalaisasioihin. Turvapaikka- ja oleskelulupa-asioden määrä onkin pysyvästi jäänyt aiempaa merkittävästi korkeammalle tasolle. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeudessa ulkomaalaisasioiden osuus kaikista päätöksistä oli 56 prosenttia vuonna 2017.

Ulkomaalaisasioiden määrän merkittävä kasvu ruuhkauttaa tuomioistuinten toimintaa. Tuomioistuinten ruuhkautuminen johtaa puolestaan käsittelyaikojen pitkittymiseen ja siten oikeusturvan vaarantumiseen kaikissa asiaryhmissä. Ulkomaalaisasioiden käsittely syö lisäksi kohtuuttoman paljon hallintotuomioistuinten resursseja, ja näiden asioiden käsittelyyn joudutaankin usein kohdentamaan resursseja muista asiaryhmistä. Seurauksena on lainkäytön resurssien kohdentuminen tavalla, joka ei ole lainkäyttöasioiden käsittelyn kannalta tarkoituksenmukaisin.

Toistuvaa lisämäärärahan kohdentamista ulkomaalaisasioiden käsittelyyn ei voida pitää kestävä-
nä ratkaisuna pitkällä aikavälillä. Sen sijaan tulisi puuttua niihin juurisyihin, joiden vuoksi hallintotuomioistuimet kuormittuvat näiden asioiden johdosta. Hallintotuomioistuinten voimavaro-
tilannetta tulee siksi parantaa ennen kaikkea vähentämällä tuomioistuimiin saapuvien ulkomaalaisasioiden määrää. Tämä tapahtuu muuttamalla lainsäädäntöä siten, että kaikki turvapaikka-, oleskelulupa-, perheen yhdistämis-, vastaanotto- ja etuusjärjestelmään liittyvät houkutustekijät poistetaan. Näin hallintotuomioistuinten resursseja saataisiin vapautettua muiden yksilön ja yhteiskunnan kannalta tärkeiden valitusasioiden käsittelyyn. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi taloudellista toimintaa (esim. kilpailu ja julkiset hankinnat), lastensuojelua ja sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevat asiat.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta vähentää 4 360 000 euroa momentilta 25.10.03 turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan ehdotetusta määrärahasta.

Helsingissä 16.10.2020

Ville Tavio ps